

*Poul Grunnveit, bygðarráðslimur, skrifvar:*

# Vanlukka fyri Haldórs- víkar kommunu

Nú komu so loksins tey tíðindi, at bátarnir »Keldan« og »Atlantis« eru seldir frá okkum her í Vik. Hetta hevur ligið á ljóði eina tíð.

Hetta hendir aftan á at allar royndir at keypa flakavirkni í Vik saman við bátunum aftur til bygðina eru miseyðnaðar. Tað hevur nú í longri tíð verið arbeitt við hesum máli.

Teir, ella rættari tey, sum hava verið við í hesum ætlaða keypi eru: Óll Haldórsvíkar sákn o.o., tað vil siga Haldórsvíkar kommunu, sum er tað sama sum allir skattaborgarar í sóknini, og Haldórsvíkar arbeðarafelag, sum umboðar allar arbeðarar á plássinum, hetta saman við privatum áhugadum.

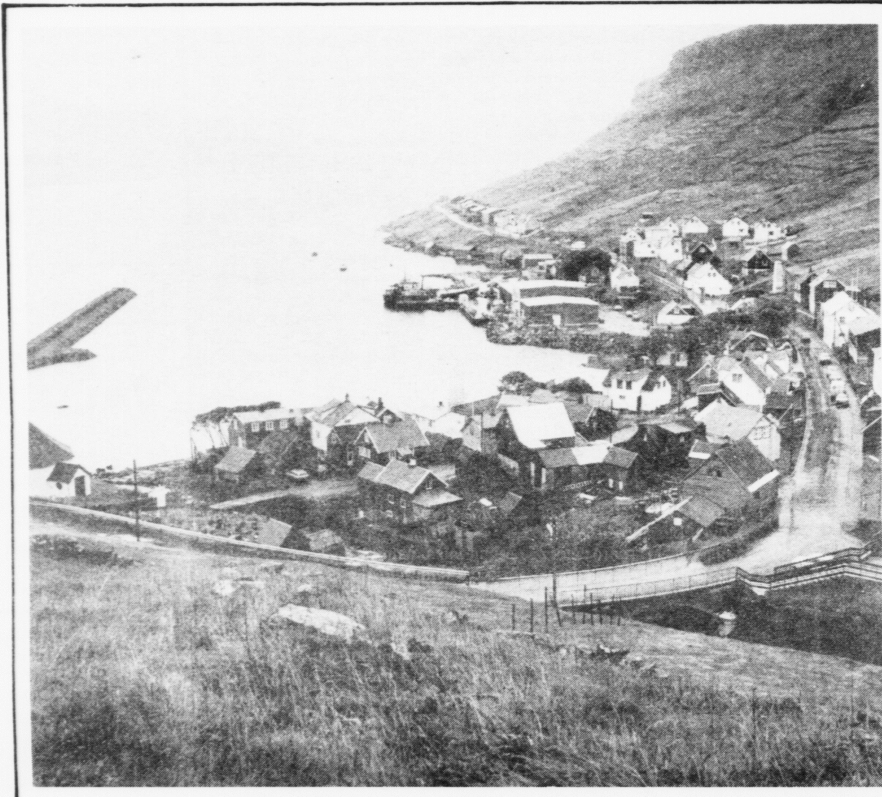
Ikki hevur gingið serliga væl við hesum, alt annað.

Ætlanin var, at hetta partafelag, sum vit her kalla partafelag undir stovnan, skuldi keypa alt virksemin, sum hoyrði til fyrrv. Vikavirkni. Tað er sjálvst flakavirkni, sum er ein bygningur fyri seg, og saltfiskahúsið, sum er ein annar bygningur, og hageiðingarlínuna til alifisk, og ikki at gloyma, áðurnevndu bátar við teimum altavgerandi fiskiloyvum, sum vildi verið sjálvst livsgrundarlagið undir framhaldandi virksemin.

Tað, sum er áhugavert at leggja sær í geyma er, at fullfíggið avtala var fingin í lag millum avvarðandi peningastovn og hetta felagið undir stovnan um hendaðan handil, og bankin vildi fíggiá hetta samlað.

Men hvat hendir? Jú, tað hendir tað ólukkuliga fyri arbeðaran her í ókinum, at málið má leggjast í landsstýri til góð-ættningar, av tí at landsrássin skuldi sleppa okkurt um kr. 10 mill., um hetta skuldi verða til nakað.

Tað eigur sjálvandi at nevast her, at hetta mál-



ið hevur staðið so mikið leingi uppá, at tað var eisini fyri hjá fyrra landsstýri, men tað var hvørki at hegga ella stinga í, men tá nýggja landsstýrið var skipað, royndu vit aftur, nú varð hildið at vera sum í pottinum, tí eitt av málunum var jú at fáa samfelagshjólina aftur at mala og at fáa arbeði aftur til allar vinnuførar hendur.

Men hetta var eitt stórt vónbrot fyri arbeðarafjöldina í hesum okkara litla bygðarsamfelag.

Hetta mál varð fullkomuliga kveistrað av borðinum í landsstýrinum. Landsstýrismaðurin vildi ikki hoyra um hesa samlaðu virkisætlan frá bygðarfólkunum her, tíverri. Tað, sum avgerandi myndugleiki hevði nógv í-

móti var, at bátarnir vóru uppi í ætlanini. Men hvat nyttar virkið uttan skip? Hetta var nú einaferð avgjørt av stigtakarunum, at so skuldi vera og hetta vildi eisini givið nógv arbeði. Hetta hevði so samstundis skundað undir at fingið arbeðið í gongd aftur sum skjótast.

Nú eru so skipini seld av bygðini og harvið tey tydingarmiklu fiskiloyvini. Tað er ikki einki, tí nær fáa vit fiskiloyvi aftur til Vikar? Skulu vit siga ongantíð?

Eftir minari áskoðan er hendað sáknin her hjá okkum so ruddiliga »bumbað« nógv, nógv ár aftur í tíðina.

Nú verður ikki neyðugt at útyggja havnarlagið, tí hvat skulu vit nýta

havn til, tá ongi skip eru.

Sjálvandi veit eg, at myndugleikarnir hava aðrar ætlanir við flakavirkinum enn vit hava, tí annars hevði úrslitið helst verið eitt annað, men hvat? Kemur tað at geva nógv arbeði, eingin veit. Verður arbeitt bert ein dag ella fáar dagar um vikuna, og verða tað fleiri arbeidsplass, eingin veit. Tað, sum vit hava brúk fyri, er arbeði til allar hendur, sum tað einaferð var, tá virksemin blomaði í Vik og tey flestu arbeid-fólk høvdu nakað at fara til so gott sum hvønn dag.

Men hendað ætlanin, sum vit her høvdu, er brostin og tað við lit. Nú hevði fólk í sóknini ein góðan møguleika at ognar tað samlaða virksemin-

ið aftur, men hetta vann ikki frama, tað varð vrakað av okkara egnu umboðum, teir, sum hava verið imóti, hava vunnið á teimum, sum hava talað fyri hesi sök.

Kanska skitsurnar á borðinum hjá myndugleikunum siga, at flakavirkni í Vik skal verða góðskingavirkni, alt gott um tað, men tað verður tað ikki eftir einum degi ella mánað, so, at áðrenn tað kann koma veruliga í gongd, verður soltið í mongum heimi, tað er einki at ivast í.

Tað, sum ikki hevur eydnast okkum at fingið myndugleikarnar at skilt, er, at vit vildu hava virk-

verri.

Eg skal ikki her geva landsstýrinum alla skyldina av at tað ikki untist at fáa virkið aftur til bygðina sum eina samlaða loysn, men eg loyvi mær at ivast í, um lokalpolitikarar hava talað nógv væl fyri hesi fyri okkum so týðandi sök. UM hetta kann hava ávirkað landsstýrismannin, tað kann ein bert gita sær til, men tað er heilt greitt, at ein og hvør ger sær sínar tankar um hetta.

Tað sum eisini skal nevast í hesum sambandi er, at tá Vikavirkni varð stongt í mai mánaða 1990 og gavst at taka ímóti fiski, var tað ikki tí at nakar banki ella nakar kreditorur kravdi hetta, men tað vóru vit sjálvi. Tað var við øðrum orðum nevndin, sum tá sat, sum valdi at stongja og koyra virkið í sjálvboðna likvidation og at steðga øllum virksemin og harvið senda alt fólk til húsa.

Tað var nevniliga soleiðis, at kommunan setti triggjar nýggjar limir í nevndina í Pf. Vikavirkni tað seinasta árið, og tað eru hesir menn, sum hava tað størstu ábyrgdina av, at staðan er sum hon er í dag. Teir áttu at verið so mikið at sær komnir, at teir ikki bert tóku avgerð um at stongja virkið, men at teir so sanniliga eisini áttu at borið so í bándi, at virkið kom í gongd aftur sum skjótast tá, men nú eru tiggju mánaðir síðan.

Hesir menn tóku eina álvarsliga avgerð í mai 1990, sum ikki hevur rættad seg enn, hesir áttu at havt eina stóra ábyrgd hangandi omanyvir sær.

Eg veit, at tað í síðsta enda var ein eykaðalfundur, sum tók undir við uppskoti nevndarinnar, men tað fritekur ikki nevndina fyri at hava tað størstu ábyrgdina av hesum.

Tað kann kanska tykjast onkrum lesara lægið, at eg skrivi um hetta nú, tá ið slagði kortini er tapt, men eg haldi, at sjálvst um hetta ikki broytir nakað í hesum áður so týðandi mál fyri okkum, sum her búgva, so eiga tey fólkini, sum í løtuni ganga arbeidssleys í hesum norðasta umráðinum í Norðstremoy, at fáa lut í hesari gongdini av málinum. Her á plássinum eru leysliga mett okkurt um 80% av fólkunum uttan nakra lønandi vinnu av tydingi.

Nú er ikki komið inn á smálutir í gongdini, men lat tað vera nógv mikið á hesum sinni.

Poul Grunnveit,  
bygðarráðslimur

Nær sleppur fólk í Haldórsvík og Tjørnuvík aftur ritl arbeðis?

seinið í gongd aftur nú sum skjótast, í staðin fyri at biða í fleiri mánaðir ella í árávis, til einaferð eitt hvørt góðskingavirkni er komið upp at standa, tí tað hevði borið væl til at arbeitt seg fram imóti viðari góðsking samtíðis sum arbeitt varð vanligt sum flakavirkni og hageiðingavirkni til alifisk.

Eitt er heilt vist, at fekk hetta felagið viðhald frá myndugleikunum, so hevði arbeðið blomað aftur her norðuri og tað fyri langari tíð síðan, hetta er jú besta vártið, og tá plagar at koma nógvur fiskur upp á land, men nú standa vit bert og hyggja at, tí